

Program LeftHand Pełna Księgowość produkcji LeftHand Sp. z o.o. w kontekście wymogów stawianych systemom finansowo-księgowym w ustawie o rachunkowości.

Zgodność oprogramowania LeftHand Pełna Księgowość z wymogami stawianymi programom finansowo-księgowym przez ustawę o rachunkowości

Poniższy dokument dotyczy zgodności LeftHand Pełna Księgowość z ustawą o rachunkowości z dnia 1 stycznia 1995 r wraz z nowelizacjami z roku 2000 i późniejszych. Poniższe opracowanie przedstawia wymagania jakie stawia ustawa w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera. Prezentując poszczególne wymagania wykażemy w jaki sposób zostały one zrealizowane w programie LeftHand Pełna Księgowość.

1. Zakres stosowania rozwiązań przewidzianych w ustawie

Zakres stosowania rozwiązań ustawowych został bardzo szeroko przedstawiony w Art. 2 ustawy o rachunkowości. Wymogi prowadzenia ksiąg rachunkowych dotyczą zdecydowanej większości jednostek gospodarczych mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu lub działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Decydujące są tu między innymi kryteria:

- formy prawnej
- wielkości przychodów
- przedmiotu działalności
- wykorzystywania środków budżetowych

Program LeftHand Pełna Księgowość jest rozwiązaniem uniwersalnym, który w swojej standardowej wersji przeznaczony jest do prowadzenia ksiąg rachunkowych jednostek innych niż banki i zakłady ubezpieczeń. Program umożliwia stosowanie dowolnego wariantu księgowania kosztów i sporządzania rachunku zysków i strat.

2. Dokumentacja przyjętych zasad (polityki) rachunkowości

Zgodnie z Art.10.1. Ustawy o Rachunkowości, jednostka powinna posiadać dokumentację w języku polskim opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, przy czym przez przyjęte zasady rachunkowości rozumie się wybrane i stosowane przez jednostkę, odpowiednie do jej działalności, rozwiązania dopuszczone przepisami ustawy i zapewniające wymaganą jakość sprawozdań finansowych. W szczególności dokumentacja zasad rachunkowości dotyczy:

- a) określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych, (okres sprawozdawczy to okres, za który sporządza się sprawozdanie finansowe w trybie przewidzianym ustawą lub inne sprawozdania sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych).

W programie LeftHand Pełna Księgowość przyjęto, że podstawowym okresem sprawozdawczym jest miesiąc. Wynika to zarówno z definicji okresu sprawozdawczego (deklaracje podatkowe sporządzane są co miesiąc), jak i z wymogów drukowania na koniec każdego okresu sprawozdawczego, ale nie rzadziej niż na koniec **każdego miesiąca**, zestawienia obrotów i sald księgi głównej. Oznacza to konieczność księgowania dokumentów z dokładnością co najmniej do

konkretnego miesiąca

- b) metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego w zakresie, w jakim ustawa pozostawia jednostce prawo wyboru.
- c) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej:

- zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.

Zakładowy plan kont (syntetyka) należy wydrukować z programu i dołączyć jako załącznik do dokumentacji. W programie LeftHand Pełna Księgowość konta ksiąg pomocniczych (analityka) stanowią rozwinięcie kont księgi głównej (syntetyki), o ile naturalnie dane konto posiada rozwinięcie analityczne. Zapisy mogą być księgowane wyłącznie na ostatni poziom analityki konta, dzięki czemu nie jest możliwe omyłkowe wprowadzenie zapisu wyłącznie na konto syntetyczne. W konsekwencji nie powstają różnice w obrotach zarejestrowanych na koncie syntetycznym i na prowadzonych do tego konta analitykach.

- wykazu ksiąg rachunkowych, a w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych.

Program LeftHand Księgowość wykorzystuje zasadniczo dwa główne pliki zarządzające danymi firmy. Pierwszy z nich stanowi binarną bazę danych SQL, przechowującą dane gromadzone podczas procesów księgowych. Drugi z nich stanowi sieciowe link wskazujący położenie właściwego pliku firmy. Muszą one ze sobą ściśle współpracować i nie jest możliwa poprawna praca programu w wypadku usunięcia jednego z nich. Wykaz zbiorów stanowiących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych wraz ze strukturą zbiorów zawarty jest w dodatku **Wykaz_zbiorow_danych.pdf**.

- opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

Procedury i funkcje wraz z określeniem parametrów przetwarzania danych w programie LeftHand Pełna Księgowość są opisane w pliku **"Algorytmy_i_reguly_obliczen.pdf"**.

We wspomnianym pliku opisane są w sposób syntetyczny istotne funkcje i sposoby pracy programu. W dokumentacji zasad rachunkowości w jednostce powinien znajdować się wykaz programów z określeniem wersji i daty rozpoczęcia eksploatacji, co oznacza, że jednostka przyjmuje odpowiedzialność za podjęcie decyzji stosowania programu LeftHand Pełna Księgowość przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych.

- systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

W programie LeftHand zbiory danych chronione są na trzech poziomach szczegółowości:

- ✓ każdy użytkownik ma przydzielony restrykcyjnie przez administratora zbiór uprawnień do poszczególnych zbiorów danych
- ✓ wykonywanie operacji księgowych zawsze poprzedzone jest koniecznością zalogowania się przy pomocy identyfikatora i hasła
- ✓ istnieje dodatkowo niskopoziomowy system zabezpieczenia zbiorów danych uniemożliwiający osobom postronnym nieznającym hasła dostępu do bazy danych przejrzanie zbiorów w zewnętrznym programie edycyjnym

Dokumentacja i opis przyjętych zasad rachunkowości podlega ochronie i obowiązkowi przechowywania w trakcie jej ważności, jak i 5 lat po tym okresie (art. 74).

3. Księgi rachunkowe

W art. 13 Ustawy o Rachunkowości określono, że system komputerowy musi zapewnić uzyskanie następujących rodzajów urządzeń księgowych składających się na księgi rachunkowe. Pojęcie księgi rachunkowe obejmuje:

- Dziennik,
- Konta księgi głównej (ewidencja syntetyczna),
- Konta ksiąg pomocniczych (ewidencja analityczna),
- Zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej oraz zestawienie sald kont ksiąg pomocniczych.
- Wykaz składników aktywów i pasywów

W przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera za równoważne z księgami rachunkowymi uważa się odpowiednio zasoby informacyjne rachunkowości, zorganizowane w formie oddzielnych komputerowych zbiorów danych, bazy danych lub wyodrębnionych jej części, bez względu na miejsce ich powstania i przechowywania.

Warunkiem utrzymywania zasobów informacyjnych systemu rachunkowości w formie określonej w ust. 2 jest posiadanie przez jednostkę oprogramowania umożliwiającego uzyskiwanie czytelnych informacji w odniesieniu do zapisów dokonanych w księgach rachunkowych, poprzez ich wydrukowanie lub przeniesienie na inny komputerowy nośnik danych.

W związku z powyższym w programie LeftHand Pełna Księgowość w menu "Raporty i zestawienia" (zakładka Księgi Handlowe) dostępne są, odpowiednio sparametryzowane, gotowe zestawienia i raporty umożliwiające wydrukowanie ksiąg rachunkowych zgodnie z wymogami ustawy.

Zamknięcie ksiąg rachunkowych polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe.

W związku z tym w programie LeftHand Pełna Księgowość stosowana jest funkcja ostatecznego zamykania ksiąg handlowych, po wykonaniu której blokowany jest dostęp do edycji, wprowadzania nowych czy usuwania danych księgowych. Niemożliwe staje się również wykonanie jakiegokolwiek operacji księgowej (zatwierdzenia bilansu otwarcia, danych roku obrotowego...), generowanie różnic kursowych.

4. Wydruki z ksiąg rachunkowych

Księgi rachunkowe, z uwzględnieniem techniki ich prowadzenia, powinny być:

- a) trwale oznaczone nazwą (pełną lub skróconą) jednostki, której dotyczą, także jeżeli mają one postać wydruku komputerowego lub zestawienia wyświetlanego na ekranie monitora komputera.

Wszystkie wydruki z urządzeń księgowych tworzących księgi rachunkowe w programie LeftHand Pełna Księgowość Premium są oznaczone nazwą jednostki zgodnie

z treścią wpisaną w polu Peł na nazwa firmy w menu System -> Dane firmy.

- b) nazwą danego rodzaju księgi rachunkowej oraz nazwą programu przetwarzania.
Wszystkie wydruki z urzędzeń księgowych tworzących księgi rachunkowe w programie LeftHand Pełna Księgowość są nazwą danego rodzaju księgi, a w lewym dolnym rogu podana jest nazwa i wersja programu.
- c) wyraźnie oznaczone co do roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i daty sporządzenia.
Wszystkie wydruki z urzędzeń księgowych tworzących księgi rachunkowe w programie LeftHand Pełna Księgowość są oznaczone symbolem roku obrotowego, symbolem okresu sprawozdawczego oraz daty sporządzenia
- d) Wydruki komputerowe ksiąg rachunkowych powinny składać się z automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej, oraz być sumowane na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym.
Wszystkie wydruki z urzędzeń księgowych tworzących księgi rachunkowe w programie LeftHand Księgowość są kolejno, automatycznie numerowane wraz z oznaczeniem pierwszej i ostatniej. Wydruki wymagane przez ustawę są sumowane w sposób ciągły, to znaczy na każdej stronie wydruku wykazywane są kwoty do przeniesienia na stronę następną i kwoty z przeniesienia ze strony poprzedniej.
- e) Ponadto przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald.
W programie LeftHand Pełna Księgowość automatyczną kontrolę ciągłości zapisów sprawuje dziennik księgowość.

Zgodnie z ustawą użytkownicy zobowiązani są do regularnego drukowania lub przenoszenia treści ksiąg rachunkowych na inny komputerowy nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy od wymaganego dla przechowywania ksiąg rachunkowych - 5 lat. Częstotliwość wykonywania zestawień została w ustawie określona następująco:

Dziennik - należy wydrukować nie później niż na koniec roku obrotowego, zestawienie dostępne z menu Raporty i Zestawienia -> Księgi Handlowe -> Dziennik Księgowość

Konta księgi głównej (ewidencja syntetyczna) oraz Konta ksiąg pomocniczych (ewidencja analityczna) - należy wydrukować nie później niż na koniec roku obrotowego, zestawienie dostępne z menu Raporty i Zestawienia -> Księgi Handlowe -> Wydruk Planu Kont

Zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej - sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie dostępne z menu Raporty i Zestawienia -> Księgi Handlowe -> Obroty i Salda (poziom wydruku "0")

Zestawienie sald kont ksiąg pomocniczych - sporządza się co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, zestawienie dostępne z menu Raporty i Zestawienia -> Księgi Handlowe -> Obroty i Salda (poziom wydruku ">0")

5. Dziennik

Zgodnie z ustawą dziennik zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym. Bez względu na technikę prowadzenia ksiąg rachunkowych dziennik powinien umożliwiać uzgodnienie jego obrotów z obrotami raportu zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej.

Zapisy w dzienniku muszą być kolejno numerowane, a sumy zapisów (obroty) liczone w sposób ciągły. Sposób dokonywania zapisów w dzienniku powinien umożliwiać ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi.

W przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera zapis księgowy powinien posiadać automatycznie nadany numer pozycji, pod którą został wprowadzony do dziennika, a także

dane pozwalające na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu. Istnieją trzy możliwości jednoznacznego powiązania operacji księgowej z pozycją w dzienniku księgowania

- za pomocą tzw. symbolu archiwalnego
- za pomocą numeru systemowego
- za pomocą zestawienia: archiwum + numer księgowania

Prowadzony w programie LeftHand Pełna Księgowość dziennik księgowania obejmuje chronologiczny zapis danych o operacjach gospodarczych. W dzienniku w sposób automatyczny ujmowane są wszystkie pozycje dowodów księgowych, adekwatne do danego okresu rozliczeniowego. Drukując zestawienie należy wybrać zakres okresów sprawozdawczych, jakie mają być uwidocznione na wydruku. Dokumenty w dzienniku w ramach każdego miesiąca uporządkowane są po dacie księgowania. Podczas księgowania dokumentu zapisom na konta nadawane są automatycznie kolejne numery pozycji w dzienniku, które jednoznacznie wiążą zapisy ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi. Jednocześnie każdy zapis odnotowany w dzienniku oznaczony jest sygnaturą osoby, która jest odpowiedzialna za ten zapis (nazwa operatora). W podsumowaniu zapisów dziennika wykazywane są obroty z poprzednich miesięcy i obroty narastająco na koniec danego okresu, co umożliwia porównanie z obrotami narastająco z zestawienia obrotów i sald.

6. Zbiory kont syntetycznych i analitycznych

Konta księgi głównej (syntetyka) zawierają zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym. Na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zdarzeń zarejestrowanych uprzednio lub równocześnie w dzienniku, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu. Zapisów na określonym koncie księgi głównej dokonuje się w kolejności chronologicznej.

Konta ksiąg pomocniczych (analityka) zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), baz danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Dla pierwszego roku działalności nowo założonej firmy w programie LeftHand Pełna Księgowość, może zostać wygenerowany wzorcowy plan kont. Ten wzorcowy plan kont zawiera podział na konta syntetyczne i analityczne i jest dostosowany do wymogów nowych wzorów sprawozdań finansowych. Może być wykorzystany jako punkt wyjścia do opracowania planu kont w przedsiębiorstwie (lub może zostać użyty w proponowanej przez system formie).

7. Zestawienie obrotów i sald

Na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald, zawierające:

- a) symbole lub nazwy kont,
- b) salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego,
- c) sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego. Obroty tego zestawienia są zgodne z obrotami dziennika. Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządza się zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, a na dzień *inwentaryzacji* - zestawienia sald *inwentaryzowanej* grupy składników aktywów.

Zestawienia obrotów i sald oraz zestawienia sald, wykonywane według wymagań ustawowych dostępne są w programie z menu Raporty i Zestawienia ;> Księgi Handlowe -> Obroty i Salda.

7.1. Inwentarz

Wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz), potwierdzony ich inwentaryzacją, sporządzają jednostki, które uprzednio nie prowadziły ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą. W pozostałych jednostkach rolę inwentarza spełnia zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej oraz zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych sporządzone na dzień

zamknięcia ksiąg rachunkowych.

W związku z powyższym w programie LeftHand Pełna Księgowość nie ma księgi rachunkowej nazwanej inwentarz. Rolą tego jest zestawienie obrotów i sald.

8. Dowody źródłowe

Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej - dowody źródłowe. Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera za równoważne z dowodami źródłowymi uważa się zapisy w księgach rachunkowych, wprowadzane automatycznie za pośrednictwem urządzeń łączności, komputerowych nośników danych lub tworzone według algorytmu (programu) na podstawie informacji zawartych już w księgach, przy zapewnieniu, że podczas rejestrowania tych zapisów zostaną spełnione co najmniej następujące warunki:

- a) uzyskają one trwale czytelną postać zgodną z treścią odpowiednich dowodów księgowych,
- b) możliwe jest stwierdzenie źródła ich pochodzenia oraz ustalenie osoby odpowiedzialnej za ich wprowadzenie.

W programie LeftHand Pełna Księgowość jedyną metodą wprowadzenia danych do ksiąg rachunkowych jest ich zatwierdzenie, a następnie - zaksięgowanie przez uprawnionego użytkownika. Dotyczy to również wszelkich danych wprowadzanych automatycznie przez inne programy. Decyzję związaną

z zaksięgowaniem dokumentu podejmuje każdorazowo posiadający odpowiednie uprawnienia użytkownik. Identyfikator osoby księgującej dany dowód przypisywany jest w momencie księgowania dokumentów.

- c) stosowana procedura zapewnia sprawdzenie poprawności przetworzenia odnośnych danych oraz kompletności i identyczności zapisów,
- d) dane źródłowe w miejscu ich powstania są odpowiednio chronione, w sposób zapewniający ich niezmienność, przez okres wymagany do przechowywania danego rodzaju dowodów księgowych.

Zgodnie z wymogami ustawy, zapisy w księgach dokonuje się w sposób trwały. Należy stosować procedury i środki chroniące przed modyfikacją lub zniszczeniem zapisów.

W programie LeftHand Pełna Księgowość jedyną metodą poprawienia zatwierdzonych i sprawdzonych zapisów wprowadzonych do ksiąg jest zaksięgowanie dowodu korygującego poprzednie zapisy. Można stosować storno czarne lub storno czerwone.

Odpowiedni zapis zostanie wygenerowany przez program automatycznie na podstawie wybranego błędnego zapisu.

Zapis korygujący może powstać w systemie w sposób ręczny (wprowadzenie odpowiedniego dokumentu korygującego przez uprawnionego użytkownika) lub automatycznie dla wybranych typów dowodów księgowych przygotowano mechanizmy pozwalające na automatyczne wprowadzenie ich korekt. Jednocześnie ciągłość numeracji zapewniona jest programowo. W programie LeftHand Pełna Księgowość nie istnieje możliwość doksięgowywania pozycji do zatwierdzonych i zaksięgowanych dowodów.

8.1 Treść dowodu księgowego

Można zaniechać zamieszczania na dowodzie następujących danych:

- a) podpisu wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów.
- b) stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Jeżeli wynikają one z techniki dokumentowania zapisów księgowych.

W programie LeftHand Pełna Księgowość każdy zapisywany do ksiąg dokument oznaczany jest sygnaturą użytkownika, który posiadając odpowiednie uprawnienia w systemie, podjął decyzję o zaksięgowaniu dowodu. Sygnatura ta spełnia rolę podpisu.

Dokumentom po zapisaniu nadawany jest status początkowy "Zapisany". Następnie wykonywana jest operacja zatwierdzania umożliwiająca wstępne wygenerowanie odpowiednich zestawień i raportów pozwalających na stwierdzenie poprawności wprowadzonych dowodów. Po dokonaniu sprawdzenia dokonuje się operacji trwałego zaksięgowania dowodów księgowych.

Zgodnie z wymogami ustawy konieczne jest określenie rodzaju i numeru dokumentu stanowiącego podstawę zapisu. W programie Lefthand Pełna Księgowość zadanie to realizowane jest w ten sposób, że przechowywane są informacje o numerze własnym dokumentu źródłowego oraz o numerze ewidencyjnym nadawanym automatycznie w czasie rejestracji. Rodzaj danego dokumentu ustalany jest poprzez wybór parametru "Typ dokumentu" na etapie jego wprowadzania. (np. wyciąg bankowy, faktura sprzedaży, polecenie księgowania, faktura VAT zakup).

Dowód księgowy opiewający na waluty obce powinien zawierać przeliczenie ich wartości na walutę polską według kursu obowiązującego w dniu przeprowadzenia operacji gospodarczej.

W przypadku dokumentów w walucie obcej przeliczenie kwoty na walutę polską musi znajdować się w tym samym dowodzie księgowym, co jest realizowane przez program LeftHand Pełna Księgowość w ten sposób, że ewidencja zapisów realizowana jest wielowalutowo. Jednocześnie w walucie polskiej i pomocniczo w walucie obcej z podaniem kursu przeliczenia, który można nanieść na oryginalny dowód księgowy ręcznie lub pobrać go z odpowiedniej tabeli kursowej.

9. Sprawdzalność ksiąg

Księgi rachunkowe uważa się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności:

- a) Udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.

W programie LeftHand Pełna Księgowość stosowana jest automatyczna numeracja każdego symbolu dowodu w momencie wprowadzania (symbol archiwalny). Dla każdego rodzaju symboli dowodów prowadzona jest osobna numeracja (np AFS/03/0015 - archiwum faktur sprzedaży, marzec, nr 15 dowodu źródłowego). Numery nadawane przez program - numery ewidencyjne są wykorzystywane przez użytkowników do szybkiej identyfikacji dowodów księgowych. Ponadto podczas zapisu dowodu do ksiąg przypisywany jest mu automatycznie numer kolejny wynikający z oznaczenia pozycji w dzienniku księgowania, w efekcie w dzienniku księgowania widoczne są oba numery (numer ciągły dziennika i numer archiwalny dowodu).

- b) W przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera zapewniona jest kontrola kompletności zbiorów systemu rachunkowości oraz parametrów przetwarzania danych.

W programie LeftHand Pełna Księgowość dostępne są specjalne raporty testujące, które kontrolują kompletność zbiorów danych.

- c) Zapewniony jest dostęp do zbiorów danych pozwalających, bez względu na stosowaną technikę, na uzyskanie w dowolnym czasie i za dowolnie wybrany okres sprawozdawczy jasnych i zrozumiałych informacji o treści zapisów dokonanych w księgach rachunkowych.

W programie LeftHand Pełna Księgowość dostępne są narzędzia pozwalające zarówno na przeglądanie zapisów jak i raporty zestawiające dane zbiorcze według parametrów określanych przez użytkownika (istnieje zarówno możliwość przeglądania tych danych jak i ich drukowania).

10. Ochrona danych

Dokumentację, o której mowa w art. 10 ust. 1, księgi rachunkowe, dowody księgowe, dokumenty inwentaryzacyjne i sprawozdania finansowe, zwane dalej także "zbiorami", należy przechowywać w należyty sposób i chronić przed niedozwolonymi zmianami, nieupoważnionym rozpowszechnianiem, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

Ustawa w Art. 71.2 określa że, w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera ochrona danych powinna polegać na:

- a) stosowaniu odpornych na zagrożenia nośników danych,
- b) na doborze stosownych środków ochrony zewnętrznej,
- c) na systematycznym tworzeniu rezerwowych kopii zbiorów danych zapisanych na nośnikach komputerowych, pod warunkiem zapewnienia trwałości zapisu informacji systemu rachunkowości, przez czas nie krótszy od wymaganego do przechowywania ksiąg rachunkowych,
- d) oraz na zapewnieniu ochrony programów komputerowych i danych systemu informatycznego rachunkowości, poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań programowych i organizacyjnych, chroniących przed nieupoważnionym dostępem lub zniszczeniem.

Program LeftHand Pełna Księgowość dostarcza możliwość tworzenia kopii zapasowych baz danych firmy. Za systematyczne tworzenie kopii bezpieczeństwa i archiwum odpowiedzialny jest użytkownik. Zapewnienie ochrony przed nieupoważnionym dostępem do programu komputerowego ułatwia system haseł i praw nadawanych użytkownikom systemu.

Jeżeli użytkownik nie ma pewności, że stosowane przez niego nośniki danych komputerowych gwarantują przechowywanie danych przez okres wymagany dla przechowywania ksiąg rachunkowych, to księgi rachunkowe powinny być drukowane w terminach określonych w Art. 13 ust. 6 ustawy. Terminy te zostały przedstawione w pkt. IV

Wydruki z ksiąg rachunkowych .

Aby zachować maksymalny poziom bezpieczeństwa danych księgowych został stworzony mechanizm pozwalający na ustalenie przez administratora systemu informatycznego, różniące się od standardowego, hasło fizycznego dostępu do bazy SQL.